

**ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅԱՆ
 ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
 Հիմնադրամի հոգաբարձուների
 խորհրդի 17-06-2024 թ. որոշմամբ
 «ՋԻՆԻՇԻԱՆ» ՀԻՇԱՏԱԿԻ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ»
 Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն
 հիմնադրամի 2023 թ. գործունեության մասին**

1. Հիմնադրամի՝		
1.1 Լրիվ անվանումը	«ՋԻՆԻՇԻԱՆ» ՀԻՇԱՏԱԿԻ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ	
1.2 Գտնվելու վայրը	ԵՐԵՎԱՆ ՆՈՐՔ-ՄԱՐԱՇ ՆՈՐՔ- ՄԱՐԱՇ ԹԱՂԱՄԱՍ ԱԲՈՎՅԱՆ 34 - 5	
1.3 Պետական գրանցման համարը	222.160.00558	
1.4 Պետական գրանցման տարին, ամիսը, ամսաթիվը	2005-12-22	
1.5 ՀՎՀՀ-ն	00060436	
1.6 Հեռախոսը (այդ թվում՝ բջջային)	+(374)77280214	
1.7 Պաշտոնական ինտերնետային կայքը	www.jinishian.org	
1.8 Էլեկտրոնային փոստը	jmf@jinishian.org	
2. Հիմնադրի անուն, ազգանուն կամ անվանում՝		
Ներսես Պոգոսյայան		
Նազի Լամի		
Ժանեթ Սաջոնյան		
Արմինե Ժամկոչյան		
3. Հոգաբարձուների խորհրդի անդամների անուն, ազգանուն՝		
Ֆիլիպ Վուդս		
Ջինա Գուիդա		
Լույսիանո Կովակս		
Սարա Լիշերնես		
Էլիզա Մինասյան		
4. Կառավարչի անուն, ազգանուն՝		
Արմեն Հակոբյան		
5. Աշխատակազմում ընդգրկված անձանց քանակը	36	
6. Անձեռնմխելի կապիտալի չափը		
7. Անձեռնմխելի կապիտալի կառավարումից ստացված եկամուտ		
8. Ֆինանսավորման աղբյուրները՝		
8.1 Ֆինանսավորումն ըստ խմբերի	8.2 Ստացված ֆինանսական միջոցների նպատակը	8.3 Չափը
8.1.1 Պետական և համայնքային բյուջեներից դրամական մուտքեր		

8.1.2 Իրավաբանական անձանցից դրամական մուտքեր		
	Հիմնադրամի կանոնադրական գործունեության շրջանակներում իրականացվող ծրագրեր հետևյալ ուղղություններով Համայնքային զարգացման ծրագրեր, Տնտեսական զարգացման ծրագրեր, Քաղաքիական հասարակության զարգացմանն ուղղված ծրագրեր, Առողջապահական ծրագրեր, Կրթական ծրագրեր	377,620,000
8.1.3 Ֆիզիկական անձանցից դրամական մուտքեր		
9. Հիմնադրի ներդրումը՝		
9.1 Դրամական միջոցներ		
9.2 Գույք	9.2.1 Տեսակը	9.2.2 Արժեքը
10. Նվիրատվություններ/ նվիրաբերությունները		
10.1 Նվիրատուները/նվիրաբերողներն ըստ խմբերի՝	10.2 Նվիրված/նվիրաբերված գույք	
	10.2.1 Տեսակը	10.2.2 Արժեքը
10.1.1 Հայաստանի Հանրապետություն/համայնքներ		
10.1.2 Իրավաբանական անձինք		
10.1.3 Ֆիզիկական անձինք		
11. Իրականացված ծրագրերը՝		
11.1 Ծրագրի անվանումը	11.2 Ծախսված գումարը	
Ակտիվ և բանիմաց երիտասարդները հանուն ժողովրդավար Հայաստանի այսօր և վաղը	14,915,446	
Կանաչ Համայնք դիմակայուն ապագա	28,812,808	
Աշակերտական խորհուրդների կարողունակության զարգացման ծրագիր	12,861,869	
Ակտիվ երիտասարդները հանուն փոփոխության 21-24	3,482,622	
Երիտասարդությունը ներգրավված հասարակության մեջ 2021-2023	4,180,816	
Երիտասարդությունը ներգրավված հասարակության մեջ 2023-2024	2,394,369	
Կյանքի հմտությունների զարգացում	580,000	
Կենտրոնացված ջեռուցման համակարգ Վանանի դպրոցի համար	2,956,650	
Մշակութամետ երիտասարդական նախաձեռնություն Փուլ 2	3,294,507	
Տարբեր ջեռուցման կենտրոնացված համակարգով	3,997,690	
Զմեռային կոշիկներ արցախահայ դպրոցականների համար	12,151,471	
Կենտրոնացված ջեռուցման համակարգ Ճամբարակի թիվ 4 միջնակարգ դպրոցում	3,172,230	

ԷՐԱՍՄՈՒՍ երիտասարդ ձեռներեցների համար ծրագիր	549,786
Հայաստանի ձգտող և գործունյա կին ձեռներեցների թվային հմտությունների զարգացում	6,106,130
ԷՐԱՍՄՈՒՍ երիտասարդ ձեռներեցների համար ծրագիր	11,192,713
Ջերմոցային տնտեսությամբ զբաղվող ֆերմերների հմտությունների բարելավում	5,110,820
Սոցիալական Ձեռներեցության ոլորտի կանանց ներուժի բացահայտում (U.POWER ERASMUS+)	4,654,923
Երիտասարդ ձեռներեցների միջազգային ցանցի կայուն զարգացման գործիքակազմ	6,460,574
Հայաստանի Երիտասարդ ձեռներեցները	24,861,136
Քաղաքացիական երկխոսություն և քայլ հանուն փոփոխության վրաստանում 2023-2024	2,942,630
Աշակերտական խորհուրդներ զարգացում 2022	1,977,369
Հայաստանի պատանի հետազոտողների ակումբներ 2023	2,928,828
Շարունակական բուժում Սևանի մանկական վերականգնողական կենտրոնում	1,971,256
Շտապ օգնություն Արցախից տեղահանվածներին	12,418,755
"Նորայր Բաբույան" Արյան բանկի հիմնում Երևանում	87,817,290
Նորայր Բաբույանի վերականգնողական կենտրոնի հիմնում Սևան քաղաքում	22,111,994
Սևանում խաղահրապարակի կառուցում հաշմանդամություն ունեցող երեխաների համար	8,144,497
Հայաստանում ավիաուղի երիտասարդ ղեկավարներ ծրագիր	395,515
12. Ֆինանսական տարում օգտագործված միջոցների ընդհանուր չափը	377,620,000
13. Կանոնադրական նպատակների իրականացմանն ուղղված ծախսերի չափը	292,444,694

Նշումներ՝

Ֆինանսական հաշվետվություններն ու ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ աուդիտն իրականացնող անձի (աուդիտորի) եզրակացությունը՝ 31 էջերից:
 էջերի քանակը

Հիմնադրամի տնօրեն _____

ստորագրությունը, անունը, ազգանունը

Գլխավոր հաշվապահ _____
ստորագրությունը, անունը, ազգանունը

**Ֆինանսական հաշվետվություններ և
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն**

«Ջինիշյան» հիշատակի հիմնադրամ

31 դեկտեմբերի 2023թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	6
Եկամուտների և ծախսերի մասին հաշվետվություն	7
Զուտ ակտիվներում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	8
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	9
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	11

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ
Երևան Պլազա բիզնես կենտրոն
ՀՀ, ք. Երևան 0015
Գրիգոր Լուսավորչի 9
Հ. + 374 10 50 09 64/61

Grant Thornton CJSC
Yerevan Plaza Business Center
9 Grigor Lusavorich Street,
Yerevan 0015, Republic of Armenia
T + 374 10 50 09 64/61

«Ջինիշյան» հիշատակի հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Ջինիշյան» հիշատակի հիմնադրամի (Հիմնադրամ) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա եկամուտների և ծախսերի մասին հաշվետվությունը, զուտ ակտիվներում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական մասերի վերաբերյալ համառոտագիրը:

Մեր կարծիքով՝ կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Հիմնադրամի՝ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՄ-ներ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՄ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Հիմնադրամից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի» (ՀԷՄՄԽ կանոնագիրք) և էթիկայի համապատասխան պահանջների, որոնք կիրառելի են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում, և կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ էթիկայի նշված պահանջների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՄ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Հիմնադրամի՝ անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և Հիմնադրամի գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Հիմնադրամը, ընդհատել դրա գործունեությունը կամ, երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազդեն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

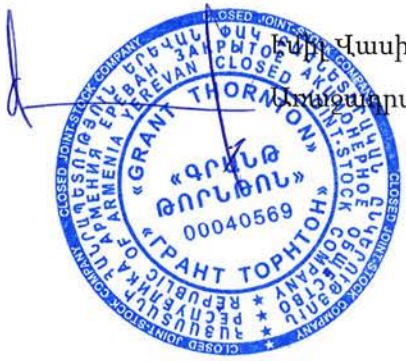
Որպես ԱՄՄ-ներին համապատասխան աուդիտի մաս, աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- Որոշակիացում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:

- Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Հիմնադրամի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է ղեկավարի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Հիմնադրամի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա ղեկավարը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Հիմնադրամին դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու ղեկավարի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտորական առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Արմեն Հովհաննիսյան
Տնօրեն

Լարս Կասիլյան, FCCA
Ստացարանի պատասխանատու

18 հունիսի 2024թ.

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Օանոթ.			
Ակտիվներ				
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ				
Հիմնական միջոցներ	4	33,951		37,584
Տրամադրված փոխառություններ	5	172,003		104,242
		<u>205,954</u>		<u>141,826</u>
Ընթացիկ ակտիվներ				
Պաշարներ		1,201		860
Կանխավճարներ և դեբիտորական պարտքեր	6	6,774		66,883
Տրամադրված փոխառություններ	5	127,309		85,498
Ժամկետային ավանդներ	7	299,794		385,126
Մնացորդներ բանկերում և դրամարկում		82,544		49,311
		<u>517,622</u>		<u>587,678</u>
Ընդամենը ակտիվներ		<u>723,576</u>		<u>729,504</u>
Ջուտ ակտիվներ և պարտավորություններ				
Ջուտ ակտիվներ				
Կուտակված արդյունք (անսահմանափակ)		670,529		654,089
		<u>670,529</u>		<u>654,089</u>
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ				
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	8	15,396		15,620
		<u>15,396</u>		<u>15,620</u>
Ընթացիկ պարտավորություններ				
Կրեդիտորական պարտքեր	9	32,241		31,115
Հետաձգված եկամուտ	10	1,472		24,227
Ընթացիկ շահութահարկի գծով պարտավորություն		3,938		4,453
		<u>37,651</u>		<u>59,795</u>
Ընդամենը Ջուտ ակտիվներ և պարտավորություններ		<u>723,576</u>		<u>729,504</u>

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2024թ. հունիսի 18-ին

Արմեն Հակոբյան
Գործադիր տնօրեն

Արթուր Գալստյան
Գլխավոր հաշվապահ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունները պետք է ընթացիկ այս ֆինանսական հաշվետվությունների
բաղկացուցիչ մասը կազմող 11-ից մինչև 31-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Եկամուտների և ծախսերի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Ծանոթ.	2023թ.	2022թ.
		դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Շնորհներից եկամուտ	11	403,144	335,845
Այլ եկամուտներ		5,919	5,124
Տոկոսային եկամուտ	12	20,850	21,334
Այլ ֆինանսական հոդվածներ, գուտ	14	9,296	(87,444)
Ընդամենը եկամուտներ		439,209	274,859
<i>Ծախսեր</i>			
Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին		(130,055)	(122,943)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա		(3,633)	(8,373)
Տրված դրամաշնորհների գծով ծախսեր	13	(93,099)	(66,713)
Շինարարական ծախսեր		(17,445)	(54,152)
Վառելիքի և տեղափոխման ծախսեր		(12,434)	(15,054)
Ստացված ծառայություններ քաղաքացիաիրավական և այլ պայմանագրերից		(31,830)	(47,585)
Վարձակալության ծախսեր		(10,202)	(9,848)
Ապահովագրության ծախսեր		(5,389)	(5,387)
Գույքի նվիրատվության ծախսեր		(48,788)	(22,099)
Այլ ծախսեր		(65,956)	(63,668)
Ընդամենը ծախսեր		(418,831)	(415,822)
Արդյունք մինչև հարկերը		20,378	(140,963)
Շահութահարկի գծով ծախս	15	(3,938)	(4,453)
Տարվա արդյունք		16,440	(145,416)

Եկամուտների և ծախսերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 11-ից մինչև 31-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Զուտ ակտիվներում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Կուտակված արդյունք	Ընդամենը
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	799,505	799,505
Տարվա արդյունք	(145,416)	(145,416)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	654,089	654,089
Տարվա արդյունք	16,440	16,440
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	670,529	670,529

Զուտ ակտիվներում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 11-ից մինչև 31-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Տարվա արդյունք	16,440	(145,419)
<i>Ճշգրտումներ</i>	-	
Շնորհներից եկամուտ	(403,144)	(335,845)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	3,633	8,373
Շահութահարկի գծով ծախս	3,938	4,453
Ֆինանսական եկամուտ	(20,850)	(21,334)
Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի շարժը, գուտ	743	6,018
Փոխարժեքային տարբերությունից (օգուտ)/վնաս	(9,296)	87,444
<i>Գործառնական արդյունք նախքան շրջանառու կապիտալի փոփոխությունները</i>	<u>(408,536)</u>	<u>(396,310)</u>
Կանխավճարների և դեբիտորական պարտքերի փոփոխություն	59,158	28,151
Պաշարների փոփոխություն	(341)	(446)
Կրեդիտորական պարտքերի փոփոխություն	676	804
<i>Գործառնական գործունեության համար օգտագործված դրամական միջոցներ</i>	<u>(349,043)</u>	<u>(367,801)</u>
Շնորհներից ստացված դրամական միջոցներ, շնորհների ետ վերադարձ, տրամադրված շնորհներ և այլ շարժեր, գուտ	380,164	265,435
Վճարված շահութահարկ	(4,453)	(3,629)
<i>Գործառնական գործունեությունից ստացված/ (գործունեության համար օգտագործված) գուտ դրամական միջոցներ</i>	<u>26,668</u>	<u>(105,995)</u>

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Ստացված տոկոսային եկամուտ	18,596	26,714
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	-	-
Ներդրված ավանդների շարժ, գուտ	66,600	52,345
Փոխառություններից շարժ, գուտ	(113,169)	(99,689)
<i>Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված գուտ դրամական միջոցներ</i>	<u>(27,973)</u>	<u>(20,630)</u>
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդների գուտ աճ	(1,305)	(126,625)
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	370	(16,885)
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդներ տարվա սկզբում (տե՛ս ծանոթ. 20)	<u>153,103</u>	<u>296,611</u>
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդներ տարվա վերջում (տե՛ս ծանոթ. 20)	<u><u>152,168</u></u>	<u><u>153,101</u></u>

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 11-ից մինչև 31-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն «Ջինիշյան» հիշատակի հիմնադրամը (Հիմնադրամ) Հայաստանի Հանրապետությունում իր գործունեությունը սկսել է 1994թ.-ին, որպես հիմնադրամ պաշտոնապես գրանցվել է 1999թ.-ին: Հիմնադրամի անմիջական ֆինանսավորման աղբյուրը ԱՄՆ Երիցական եկեղեցու (Հիմնադիր) Ջինիշյան հիշատակի ծրագիրն է, որը բարեգործական կառույց է և հիմնադրվել է 1966թ.-ի մայիսի 17-ին՝ ի հիշատակ Վարդան Ջինիշյանի ծնողների:

Հիմնադրամի առաքելությունն է օգնության, զարգացման և հոգևոր վերելքի ծրագրերի միջոցով սատարել ծանր պայմաններում գտնվող մեր հայրենակիցներին՝ դուրս գալու չքավորությունից և հաղթահարելու հուսահատությունը:

Հիմնադրամի գլխավոր նպատակն է օժանդակել Հայաստանում սոցիալական ու տնտեսական խնդիրներին ուղղված տնական լուծումներ առաջարկող միջոցառումներին:

Հիմնադրամն իրականացնում է բազմակողմանի ծրագրեր, որոնց միջոցով նպատակ ունի՝

- կրճատել աղքատությունը,
- հնարավորություն ընձեռել հասարակության բոլոր խավերին միասին աշխատել՝ հաղթահարելու սոցիալական և տնտեսական հիմնախնդիրները,
- նպաստել հայ երիտասարդների հոգևոր, մտավոր և սոցիալական զարգացմանը,
- ամրապնդել քաղաքացիական հասարակությունը՝ օժանդակելով տեղական ՀԿ-ների և այլ պաշտոնական ու ոչ պաշտոնական նախաձեռնությունների իրականացմանը,
- թեթևացնել հասարակության ծայրահեղ անապահով և մեկուսացված խմբերի հոգսերը՝ նյութական և հոգևոր աջակցության ցուցաբերմամբ:

Վերոնշյալ նպատակների իրագործման համար Հիմնադրամն իրականացնում է ծրագրեր հետևյալ մոտեցումներով՝

- Հիմնադրամի կողմից իրականացվող ինքնուրույն ծրագրեր, երբ Հիմնադրամը նախագծում և իրականացնում է իր ուրույն ծրագրերը,
- Համագործակցություն այլ կազմակերպությունների հետ, երբ Հիմնադրամը համագործակցում է տեղական և միջազգային կազմակերպությունների հետ դրամաշնորհների ներգրավման և այդ միջոցների օգտագործմամբ ծրագրերի իրականացման նպատակով,
- Կազմակերպություններին և համայնքներին տրվող դրամաշնորհներ, երբ Հիմնադրամը տրամադրում է դրամաշնորհեր տեղական ոչ առևտրային կազմակերպություններին և համայնքներին նրանց կողմից իրականացվող ծրագրերին աջակցության նպատակով,
- Փոխառու միջոցների տրամադրում, երբ Հիմնադրամը ֆինանսական կազմակերպություններին տրամադրում է փոխառու միջոցներ ՀՀ մարզերում գործող գյուղացիական կոոպերատիվներին և սկսնակ և գործող ձեռներեցիներին վարկավորելու նպատակով:

Հիմնադրամի աշխատակիցների միջին թվաքանակը 2023թ. կազմել է 34 հոգի (2022թ.՝ 23):

Հիմնադրամի իրավաբանական և գործունեության հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Աբովյան 34, բն. 5:

Գործարար միջավայր

Իրավիճակն Հայաստանի Հանրապետությունում էլ ավելի է սրվել Ադրբեջանի Հանրապետության կողմից սանձազերծված պատերազմի արդյուքում: Չնայած կնքված զինադադարի համաձայնագրին՝ դեռևս անորոշ են պատերազմի հետևանքները Հայաստանի տնտեսության վրա թե կարճաժամկետ, և թե երկարաժամկետ առումներով:

2023թ. Հայաստանի Հանրապետությունում քաղաքական իրավիճակը շարունակում է մնալ համեմատաբար անկայուն, 44-օրյա Արցախյան պատերազմի հետևանքները դեռևս էական ազդեցություն են ունենում երկրի ընդհանուր տնտեսության վրա: 2023թ. սեպտեմբերին տեղի ունեցավ շուրջ 120,000 Արցախաբնակ հայերի բռնի տեղահանումը դեպի Հայաստան, որը լրացուցիչ տնտեսական և քաղաքական ցնցումների առիթ հանդիսացավ: Քաղաքական անկայուն իրավիճակի, միջազգային ճանապարհների պարբերաբար փակման, հրադադարի ռեժիմի կարճաժամկետ խախտումների հետևանքով, դժվար է հստակ կանխատեսել նշված պայմանների տնտեսական ազդեցությունը Հիմնադրամի գործունեության վրա:

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները, ինչպես նաև իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերի զարգացումը շարունակական բնույթ են կրում: Հայաստանի տնտեսության կայունությունը և զարգացումը մեծապես կախված է այս փոփոխություններից: Կառավարությունը հաստատել է արդյունավետ կառավարման իր հանձնառությունը, որը ենթադրում է հակակոռուպցիոն ջանքեր, թափանցիկություն և հաշվետվողականություն:

2022թ. փետրվարի 24-ին Ուկրաինայում բռնկված հակամարտությունն արագությամբ ծավալվում է՝ զգալի ազդեցություն թողնելով աշխարհի վրա: ԱՄՆ-ն և եվրոպական երկրները կոշտ պատժամիջոցներ են կիրառել Ռուսաստանի Դաշնության դեմ: Արևմտյան երկրները քննարկում են գոյություն ունեցող պատժամիջոցների ընդլայնումը: Ռուսաստանի Դաշնությունը Հայաստանի Հանրապետության էական առևտրատնտեսական գործընկերն է, ուստի սույն ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ կիրառվող պատժամիջոցները, ինչպես նաև դրանց ընդարձակումը կարող են լուրջ ազդեցություն ունենալ Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական շուկաների և ամբողջ տնտեսության վրա: Համաշխարհային մակարդակով ավելի խոր պատժամիջոցներ կիրառելը կարող է հանգեցնել բարձր գնաճի, ֆինանսական շուկաների աճի տեմպի նվազման և որոշակի խաթարման:

Ուկրաինայում բռնկված հակամարտությունը պատճառ դարձավ, որ հազարավոր ռուսներ և ուկրաինացիներ տեղափոխվեն Հայաստանի Հանրապետություն: Սա վերաբերում է ոչ միայն անհատներին, այլ նաև ձեռնարկություններին, որոնք հիմնադրվել և իրենց գործունեությունը ծավալել են այդ երկրներում: Դա հանգեցրեց հայկական շուկա արտարժույթի ներհուսքի ավելացմանը, ինչի հետևանքով հայկական դրամը զգալի արժևորվեց ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի նկատմամբ: Մյուս կողմից, ՀՀ կենտրոնական բանկը ոչ մի միջոց չձեռնարկեց, որպեսզի թուլացնի հայկական ազգային արժույթի դիրքերը:

Վերոնշյալ իրադարձությունները կարող են հետագայում էական ազդեցություն ունենալ Հիմնադրամի ապագա գործունեության և ֆինանսական կայունության վրա, որոնց ամբողջական հետևանքները դժվար է կանխատեսել ներկա պահին: Ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Հիմնադրամի գործունեության վրա կարող են տարբերվել Հիմնադրամի ղեկավարության ներկա սպասումներից:

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվությունները չեն արտացոլում վերը նկարագրվածի հնարավոր ապագա ազդեցությունը Հիմնադրամի գործունեության վրա:

2 Պատրաստման հիմքերը

2.1 Համապատասխանություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն, ինչպես հրապարակվել է Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից: Հաշվետվությունները պատրաստվել են՝ հիմնվելով այն գնահատման վրա, որ Հիմնադրամն իր գործունեությունն իրականացնում է անընդհատության սկզբունքից ելնելով:

Ներկայումս ՖՀՄՍ-ները չեն պարունակում հաշվապահական հաշվառման վարման և ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման վերաբերյալ հատուկ ուղեցույցներ շահույթ չհետապնդող և ոչ կառավարական կազմակերպությունների համար: Եթե ՖՀՄՍ-ները չեն տալիս ուղղություն շահույթ չհետապնդող ոլորտի կազմակերպություններին հատուկ գործարքների հաշվառման վերաբերյալ, ապա հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը պետք է հիմնվի ՖՀՄՍ-ների ընդհանուր սկզբունքների վրա՝ համաձայն Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) «Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ներկայացման հայեցակարգային հիմունքների»:

2.2 Չափման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են հաշվեգրման սկզբունքով և սկզբնական արժեքի մեթոդով:

2.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ հանդիսանում է Հիմնադրամի գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Հիմնադրամի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Մույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով, քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել օգտակար է Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

2.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՍ-ներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի Հիմնադրամի ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա: Առավել մեծ դատողություն պահանջող և բարդություն ներկայացնող էական ոլորտները, կամ այն ոլորտները, որտեղ ենթադրություններն ու գնահատումներն էական են ֆինանսական հաշվետվությունների համար, բացահայտված են ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 16-ում:

2.5 Նոր և վերանայված ստանդարտների ընդունում

Ընթացիկ տարում Հիմնադրամն ընդունել է իր գործունեության համար կիրառելի և 2023թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանների համար ուժի մեջ մտած բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) և ՀՀՄՄԽ-ի Մեկնաբանման կոմիտեի (ՄԿ) կողմից:

Նշված փոփոխությունների բնույթը և ազդեցությունը բացահայտված են ստորև:

Նոր և վերանայված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ, որոնք կիրառելի են 2023թ. հունվարի 1-ից և դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար

Ներքոհիշյալ նոր ստանդարտներն ու փոփոխությունները, որոնք առաջին անգամ կիրառվել են 2023թ., որևէ էական ազդեցություն չեն ունեցել Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Ստանդարտ	Ստանդարտի կամ մեկնաբանության անունը	
ՖՀՄՄ 17	Փոփոխություններ Ապահովագրական պայմանագրերում ՖՀՄՄ 17, ներառյալ ՖՀՄՄ 9-ի կիրառումից ժամանակավոր ազատման երկարաձգումը (ՖՀՄՄ 4 փոփոխություններ)	1 հունվարի 2023թ.
ՀՀՄՄ 12	Մեկ գործարքից առաջացող ակտիվներին և պարտավորություններին վերաբերող հետաձգված հարկ (ՀՀՄՄ 12 փոփոխություններ)	1 հունվարի 2023թ.
ՀՀՄՄ 17	ՖՀՄՄ 17-ի և ՖՀՄՄ 9-ի սկզբնական կիրառում – Համեմատական տեղեկատվություն (ՖՀՄՄ 17 փոփոխություն)	1 հունվարի 2023թ.
ՀՀՄՄ 8	Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում (ՀՀՄՄ 8 փոփոխություններ)	1 հունվարի 2023թ.
ՀՀՄՄ 1	Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտում (ՀՀՄՄ 1 և ՖՀՄՄ Գործնական կիրառություն 2)	1 հունվարի 2023թ.
ՀՀՄՄ 12	Միջազգային հարկային բարեփոխումներ – Pillar 2 կանոններ (ՀՀՄՄ 12 փոփոխություն)	1 հունվարի 2023թ.
ՖՀՄՄ ՓՄՁ-ների համար	Միջազգային հարկային բարեփոխումներ – Pillar 2 մոդելային կանոններ (ՖՀՄՄ ստանդարտի փոփոխություն ՓՄՁ-ների համար)	1 հունվարի 2023թ.

Ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Հիմնադրամի կողմից

Այս ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) կողմից թողարկվել են որոշակի նոր ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք սակայն դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Հիմնադրամի կողմից:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ բոլոր կիրառելի հրապարակումները կներդրվեն Հիմնադրամի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում սկսած հրապարակման ուժի մեջ մտնելու ամսաթվին հաջորդող առաջին իսկ ժամանակաշրջանից:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխություններն էական ազդեցություն չեն ունենա Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև.

Ստանդարտ	Ստանդարտի կամ մեկնաբանության անունը	Տվյալ ամսաթվին կամ դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար կիրառելի
ՀՀՄՍ 1	Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ (ՀՀՄՍ 1 փոփոխություն)	1 հունվարի 2024թ.
ՖՀՄՍ 16	Վարձակալության պարտավորություն Վաճառքի և հետադարձ վարձակալության գործարքի ժամանակ (ՀՀՄՍ 16 փոփոխություն)	1 հունվարի 2024թ.
ՀՀՄՍ 1	Ոչ-ընթացիկ պարտավորություններ պայմանագրերի հետ (ՀՀՄՍ 1 փոփոխություն)	1 հունվարի 2024թ.
ՀՀՄՍ 7 և ՖՀՄՍ 7	Մատակարարների ֆինանսական պայմանավորվածություններ (ՀՀՄՍ 7 և ՖՀՄՍ 7 փոփոխություններ)	1 հունվարի 2024թ.
ՀՀՄՍ 21	Փոխանակելիության բացակայություն (ՀՀՄՍ 21 փոփոխություն)	1 հունվարի 2025թ.

3 Հաշվապահական հաշվառման էական քաղաքականություն

3.1 Արտարժույթ

Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Հիմնադրամի համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի կողմից հրապարակված փոխարժեքը. 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1 ԱՄՆ դոլարը կազմում էր 404.79 ՀՀ դրամ, 1 եվրոն՝ 447.9 ՀՀ դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1 ԱՄՆ դոլարը կազմում էր 393.57 ՀՀ դրամ, 1 եվրոն՝ 420.06 ՀՀ դրամ):

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի արդյունքում:

3.2 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը, որոնք ենթակա չեն վերադարձման, և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է արդյունքում:

Հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր	30 տարի
Համակարգչային տեխնիկա և սարքավորումներ	1 - 10 տարի
Տրանսպորտային միջոցներ	5 - 8 տարի
Արտադրական և տնտեսական գույք	3 - 6 տարի
Այլ	3 - 5 տարի

3.3 Պաշարներ

Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը հաշվարկվում է՝ օգտագործելով առաջին մուտք՝ առաջին ելք (ԱՄԱԵ), և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, ինչպես նաև դրանք իրենց ներկայիս վիճակին և գտնվելու վայր հասցնելու ծախսերը:

3.4 Ֆինանսական գործիքներ

Ճանաչում և ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվներն ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվները բոլոր նշանակալից ռիսկերով ու հատուցումներով փոխանցվում են երրորդ կողմին:

Ֆինանսական պարտավորությունները ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվների սկզբնական ճանաչումը և հետագա չափումը

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները: Հետագայում դրանք չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

Ֆինանսական ակտիվներին առնչվող ամբողջ եկամուտը և ծախսերը, որոնք ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, արտացոլված են ֆինանսական ծախսերում և ֆինանսական եկամուտում: Ընկերության ֆինանսական ակտիվները, ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ծանոթագրություն 17.2-ում:

Ֆինանսական պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումը և հետագա չափումը

Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը, որոնք ճանաչվում են իրական արժեքով, հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով: Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները, ըստ կատեգորիաների, ներկայացված են ծանոթագրություն 17.2-ում:

3.5 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Մնացորդները դրամարկղում և բանկերում ներառում են կանխիկ միջոցները, բանկային հաշիվների մնացորդները և դրամական միջոցները՝ ճանապարհին:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության նպատակով՝ դրամական միջոցների համարժեքները կարճաժամկետ, բարձր իրացվելի ներդրումներն են, որոնք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ: Դրամական միջոցների համարժեքները պահվում են կարճաժամկետ դրամական պարտավորությունները բավարարելու նպատակով, այլ ոչ թե ներդրման կամ այլ նպատակներով: Հիմնադրամը դասակարգում է ներդրումները որպես դրամական միջոցների համարժեքներ այն դեպքում, եթե դրանք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ:

3.6 Ծնորհներ

Ծնորհը չի ճանաչվում, քանի դեռ չկա հիմնավորված երաշխիք, որ Հիմնադրամը կատարելու է դրան կից բոլոր պայմանները, և որ շնորհը ստացվելու է:

Ծնորհները, որոնց հիմնական պայմանը Հիմնադրամի կողմից ոչ ընթացիկ ակտիվներ գնելը, կառուցելը կամ այլ կերպ ձեռք բերելն է, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ակտիվներին վերաբերվող շնորհ և սխտեմատիկորեն փոխանցվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Այլ շնորհները ճանաչվում են սխտեմատիկ հիմունքով եկամուտ այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք փոխհատուցում են համապատասխան ծախսումները, որոնց համար դրանք ստացվել են: Ծնորհը, որը հատկացվում է Հիմնադրամին՝ ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որպես շտապ ֆինանսական օգնություն՝ առանց հետագա կոնկրետ ծախսումներ կրելու, ճանաչվում է որպես եկամուտ այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ դառնում է ստացման ենթակա:

Հիմնադրամի կողմից հավաքագրված դրամային միջոցները չեն դիտարկվում որպես Հիմնադրամի եկամուտ այն դեպքերում, երբ տվյալ ծրագրի կամ շնորհի իրականացումը չի

կատարվում կամ վերահսկվում Հիմնադրամի կողմից: Նշված գումարները չեն ներառվում Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվություններում (տես ծանոթագրություն թիվ 10):

Շնորհիւ, որը Հիմնադրամին հատկացվել է ֆինանսական աջակցություն տրամադրելու նպատակով և որի գծով առկա չեն Հիմնադրամի գործառնական գործունեությանը վերաբերող կոնկրետ պայմաններ (տրամադրվել են Հիմնադրամի ընդհանուր գործառնական, կանոնադրական նպատակներով օգտագործվելու համար), ճանաչվում է այն ժամանակաշրջանի արդյունքում, երբ Հիմնադրամը ստանում է շնորհը:

3.7 Շահութահարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող արդյունքի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը: Այսպիսի հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չեն ճանաչվում, եթե ժամանակավոր տարբերությունն առաջանում է գուղվիլի սկզբնական ճանաչումից կամ այլ ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքում, որը գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական արդյունքի, ոչ էլ՝ հարկվող արդյունքի վրա (բացի ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներից):

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Հիմնադրամը կստանա բավարար հարկվող արդյունք, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք երևան են գալու կախված այն եղանակից, որով Հիմնադրամը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

3.8 Ծախսեր

Հիմնադրամը ճանաչում է ծախսերը դրանց կատարման պահին: Տրամադրված դրամաշնորհները ճանաչվում են ծախս այն ժամանակահատվածում, երբ շնորհատուն ներկայացնում է ծախսված դրամաշնորհի հաշվետվությունը և Հիմնադրամն ընդունում է այդ ծախսերը:

4 Հիմնական միջոցներ

Հազար դրամ

	Շենքեր	Տրանսպորտային միջոցներ	Մեքենա-սարքավորումներ և այլ հիմնական միջոցներ	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>				
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	121,965	57,731	41,325	221,021
Օտարում	-	(7,207)	-	(7,207)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	121,965	50,524	41,323	213,812
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	121,965	50,524	41,323	213,812
<i>Կուտակված մաշվածություն</i>				
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	92,016	45,731	37,316	175,063
Տարվա հաշվարկ	3,991	2,046	2,336	8,373
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	-	(7,207)	-	(7,207)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	96,007	40,570	39,652	176,229
Տարվա հաշվարկ	1,041	1,551	1,040	3,632
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	97,049	42,121	40,692	179,861
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>				
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	25,958	9,954	1,671	37,583
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	24,917	8,403	631	33,951

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Հիմնադրամը գրավադրված հիմնական միջոցներ չունի:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում զրո հաշվեկշռային արժեք ունեցող հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքը կազմում է 76,877 հազար դրամ (2022թ.՝ 72,839 հազար դրամ):

5 Տրամադրված փոխառություններ

Ստացողի անվանում

	Փոխառության մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի (հազար դրամ)				Տոկոսային էկամուտ (հազար դրամ)	
	2023թ.		2022թ.		2023թ.	2022թ.
	Մայր գումար	Ստաց- վելիք տոկոս- ներ	Մայր գումար	Ստաց- վելիք տոկոս- ներ		
<i>Չապահովված փոխառություններ</i>						
Խաչատուր Մարտյան	2,115	-	2,115	-	-	-
"Գյուլատնտեսական Ասոցիացիաների «Ֆեդերացիա» ԻԱՍ	41,126	-	41,126	-	-	-
«ՔԱՐ Ագրո Կրեդիտ» ՈւՎԿ ՓԲԸ	201,091	1,975	137,475	1,126	4,631	2,861
«Ագրոլիզինգ» ԼՎԿ ՍՊԸ	106,509	335	56,386	392	2,889	1,411
«Վիզեն Մնացակալյան» ԱԶ	2,100	-	2,600	-	-	-
Գուրգեն Պետրոսյան	-	-	70	-	-	-
	352,941	2,311	239,772	1,518	7,520	4,272

Կասկածելի փոխառությունների գծով պահուստ

"Գյուլատնտեսական Ասոցիացիաների

«Ֆեդերացիա» ԻԱՍ

Խաչատուր Մարտյան

«ՔԱՐ Ագրո Կրեդիտ» ՈւՎԿ ՓԲԸ

«Ագրոլիզինգ» ԼՎԿ ՍՊԸ

Վիզեն Մնացակալյան ԱԶ

Չաշվեկշռային արժեք

(41,126)	-	(41,126)	-
(2,115)	-	(2,115)	-
(8,256)	-	(5,768)	-
(4,443)	-	(2,430)	-
-	-	(111)	-
(55,940)	-	(51,550)	-
297,001	2,311	188,222	1,518

Տրամադրված փոխառությունների վերադարձելիության ռիսկը կրում են վարկային կազմակերպությունները:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի շարժը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2023թ.	2022թ.
Պարտքային կորուստների գծով պահուստը տարեսկզբին	51,550	47,129
Տարվա ընթացքում պահուստի ճանաչում	4,390	4,421
Պարտքային կորուստների գծով պահուստը տարեվերջին	55,940	51,550

Հիմնադրամի գնահատումները՝ կապված տրամադրված փոխառությունների միջին շուկայական տոկոսադրույթի հետ ներկայացված է ծանոթագրություն 18.1-ում:

6 Կանխավճարներ և դեբիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Տրված կանխավճարներ	795	6,423
Դեբիտորական պարտքեր՝ շնորհների գծով	2,545	46,438
Պետական բյուջեից դեբիտորական պարտքեր	-	644
Այլ դեբիտորական պարտքեր	3,434	13,378
	6,774	66,883

7 Ժամկետային ավանդներ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ներդրված ավանդ	295,845	386,283
Ավանդի գծով հաշվեգրված տոկոսներ	5,540	4,082
Կորստի գծով պահուստ	(1,591)	(5,239)
	299,794	385,126

Ժամկետային ավանդները ներդրվել են «Ակբա Բանկ» ԲԲԸ-ում և «Էյչ-Էս-Բի-ՍԻ» Բանկ Հայաստան ՓԲԸ-ում 182 օրից մինչև 368 օր մարման ժամկետներով և 3.31 (2022թ.՝ 3.23) միջին արդյունավետ տոկոսադրույթով:

Ժամկետային ավանդներից տոկոսային եկամուտը 2023թ. ընթացքում կազմել է 13,330 հազար դրամ (2022թ.՝ 17,062 հազար դրամ) (տե՛ս ծանոթ. 12):

8 Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

Հազար դրամ	2023թ.	2022թ.
Տարեսկզբի մնացորդ	15,620	22,532
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ (տե՛ս ծանոթ. 11)	(224)	(6,912)
Տարեվերջի մնացորդ	15,396	15,620

9 Կրեդիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատակիցներին	22,618	22,493
Վճարվելիք հարկեր և պարտավորություններ	3,917	4,612
Այլ	5,706	4,010
	32,241	31,115

10 Հետաձգված եկամուտ

Հազար դրամ	2023թ.	2022թ.
Տարեսկզբի մնացորդ	24,227	33,001
Ավելացում	377,621	265,435
Ստացվելիք գումարներ	2,544	54,724
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ (տե՛ս ծանոթ. 11)	(402,920)	(328,933)
Տարեվերջի մնացորդ	1,472	24,227

Հիմնադրամը տարվա ընթացքում հիմնադրից և այլ դոնորներից ստանում է նվիրատվություններ և օգտագործում է այդ միջոցներն իր կանոնադրական նպատակներն իրականացնելու համար՝ հետևյալ ուղղություններով.

- Համայնքային զարգացման ծրագրեր,
- Տնտեսական զարգացման ծրագրեր,
- Քաղաքացիական հասարակության զարգացմանն ուղղված ծրագրեր,
- Առողջապահական ծրագրեր,
- Կրթական ծրագրեր
- Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություններին փոխառություններ տրամադրելու միջոցով հիմնադրամի թիրախային խմբերին մատչելի վարկերի տրամադրում, և այլն:

Տարվա ընթացքում շնորհները ստացվել են հետևյալ աղբյուրներից՝

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
ԱՄՆ-ի Երիցական եկեղեցի	326,886	158,287
«Վորլդ Վիժն Ինթերնեշնլ» ԲԿ	11,500	46,498
«Գյուլբեկյան» Հիմնադրամ	10,618	20,057
Արմենիա Թրի Փրոջեքթ Բարեգործական Հիմնադրամ	10,000	23,587
Այլ	18,617	17,006
	<u>377,621</u>	<u>265,435</u>

Տարվա ընթացքում ԱՄՆ-ի Երիցական եկեղեցուց ստացվել են Սիրիայի Արաբական Հանրապետության հայ համայնքին օգնելու համար նախատեսված գումարներ: Հիմնադրամը հանդիսացել է դրամաշնորհ փոխանցող կողմ և չի ունեցել վերահսկողություն այդ գումարների նկատմամբ, որը կազմել է 93,720 հազար դրամ (2022թ՝ 128,159 հազար դրամ): Ուստի, նշված գումարը չի ներառվել Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվություններում:

11 Շնորհներից եկամուտ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից (տե՛ս ծանոթ. 8)	224	6,912
Հետաձգված եկամտից (տե՛ս ծանոթ. 10)	402,920	328,933
	<u>403,144</u>	<u>335,845</u>

12 Տոկոսային եկամուտ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Փոխառություններից ստացված տոկոսային եկամուտ (տե՛ս ծանոթ. 5)	7,520	4,272
Ավանդներից ստացված տոկոսային եկամուտ (տե՛ս ծանոթ. 7)	13,330	17,062
	<u>20,850</u>	<u>21,334</u>

13 Տրված դրամաշնորհների գծով ծախսեր

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ինսթիտյոն ուսումնական կենտրոն	-	20,229
«Քերոլայն Քոքսի անվան վերականգնողական կենտրոն» ՊՈԱԿ	-	11,520
Անարատ Հղիության ՀԳՔՏՀԿ	-	5,000
Առաջատար Տեխնոլոգիաների Ձեռնարկությունների Միություն Հ/Կ	1,932	2,278
Արփունք գյուղի միջնակարգ դպրոց	-	3,715
Հայ Առաքելական եկեղեցի Սամցխե-Ջավախքի թեմ	5,957	3,360
Մեծ Մասրիկ Գյուղական համայնքի Ղեկավարի աշխատակազմ ՊՈԱԿ	-	2,324
«Սևանի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ	5,210	4,790
Վանեվան գյուղի միջնակարգ դպրոց	-	3,272
«Յոլյանի Անվան Արյունաբանական կենտրոն» ՊԲԸ	80,000	-
Այլ	-	10,225
	<u>93,099</u>	<u>66,713</u>

Հիմնադրամը տրամադրում է դրամաշնորհներ ոչ առևտրային կազմակերպություններին, համայնքներին, գյուղապետարաններին և այլ կազմակերպությունների՝ վերջիններիս կողմից իրականացվող ծրագրերին աջակցելու նպատակով:

14 Այլ ֆինանսական հոդվածներ, զուտ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ/(վնաս)		
Ժամկետային ավանդներ	10,327	(63,439)
Դեբիտորական պարտքեր	(951)	(10,147)
Մնացորդներ բանկերում և դրամարկղում	370	(16,884)
Ֆինանսական պարտավորություններ՝ չափվող ամորտիզացված արժեքով	(450)	3,026
	<u>9,296</u>	<u>(87,444)</u>

15 Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ընթացիկ հարկ	3,938	4,453
	<u>3,938</u>	<u>4,453</u>

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրումը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)
Արդյունք մինչև հարկումը (համաձայն ՖՀՄՍ)	20,378		(140,963)	
Շահութահարկ՝ 18% դրույքաչափով (2022թ. 18%)	3,668	18	(25,373)	18
(Չհարկվող եկամուտ)/ չնվազեցվող ծախսեր, գուտ	270	1.3	29,826	(21.2)
Շահութահարկի գծով ծախս	<u>3,938</u>	<u>19.3</u>	<u>4,453</u>	<u>(3.2)</u>

16 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի, ինչպես նաև այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք տվյալ հանգամանքներում համարվում են ընդունելի:

16.1 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ

Հիմնադրաման իրականացնում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Այդ հաշվապահական գնահատականները կարող են չհամապատասխանել իրական արդյունքներին: Ստորև ներկայացված են այն գնահատումներն ու ենթադրությունները, որոնց գծով առկա է ռիսկ, որ հաջորդ ֆինանսական տարում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները կենթարկվեն էական ճշգրտումների:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետներ

Ղեկավարությունը կատարել է հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետների գնահատում: Ղեկավարության համոզմամբ գնահատված հիմնական միջոցների օգտակար

ծառայության ժամկետներն էականորեն չեն տարբերվում այդ ակտիվների տնտեսական կյանքից: Եթե հիմնական միջոցների փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետները տարբերվեն գնահատումներից, ապա ֆինանսական հաշվետվությունները կարող են էականորեն տարբերվել:

Տրամադրված փոխառությունների միջին շուկայական տոկոսադրույք

Ինչպես ներկայացված է ծանոթագրություն 5-ում, Հիմնադրամը փոխառություններ է տրամադրում վարկային կազմակերպություններին: Ղեկավարության գնահատմամբ՝ տրամադրված փոխառությունների հաշվեկշռային արժեքները համապատասխանում են դրանց իրական արժեքներին, և հետևաբար դրանք չեն զեղչվել շուկայական տոկոսադրույքներով՝ հաշվի առնելով Հայաստանի Հանրապետությունում նման գումարներով ու պայմաններով փոխառություններ ստանալու և տրամադրելու համար համապատասխան ֆինանսական շուկայի բացակայությունը, ինչպես նաև այն փաստը, որ Հիմնադրամը համարվում է ոչ առևտրային կազմակերպություն և չի հետապնդում շահույթ ստանալու նպատակ: Ի լրումն, Հիմնադրամի կողմից տրամադրված փոխառությունները հիմնականում կարճաժամկետ են և պետք է մարվեն 12 ամսվա ընթացքում: Այնուամենայնիվ, եթե փոխվեն ղեկավարության գնահատումները վերը նշված հարցի շուրջ, ապա Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունները կենթարկվեն էական փոփոխությունների:

Տրամադրված փոխառությունների արժեզրկում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս Հիմնադրամը տրամադրված փոխառությունները, որոնց վերադարձելիության ռիսկը կրում է կազմակերպությունը, բաժանել է երեք փուլերի՝ ելնելով դրանց պարտքային որակներից: Ակնկալվող պարտքային կորուստների դրույքաչափը որոշել է հաշվի առնելով յուրաքանչյուր փուլի պարտքային որակները և ճշգրտել այն այնպիսի մակրոտնտեսական գործոնով, ինչպիսին է երկրի գործազրկության մակարդակը: Հիմնադրամը ակնկալվող պարտքային կորուստների դրույքաչափը յուրաքանչյուր տարի վերանայում է և ճշգրտում այն՝ ելնելով փոխառությունների պարտքային որակների փոփոխություններից:

Այն փոխառությունները, որոնց վերադարձելիության ռիսկը կրում են ֆինանսական կազմակերպությունները, արժեզրկվել են կիրառելով Moody's-ի ֆինանսական կազմակերպությունների վարկանիշը, իսկ դրանց բացակայության պայմաններում՝ Հայաստանի Հանրապետության սուվերեյն վարկանիշը:

17 Ֆինանսական գործիքներ

17.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3.5-ում:

17.2 Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաները

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ստորև.

Ֆինանսական ակտիվներ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Անորոշագույն արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ</i>		
Տրամադրված փոխառություններ	299,312	189,740
Ժամկետային ավանդներ	299,794	385,126
Դեբիտորական պարտքեր	2,545	46,438
Մնացորդներ բանկերում և դրամարկղում	82,544	49,311
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	684,195	670,615

Ֆինանսական պարտավորություններ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Անորոշագույն արժեքով պահվող ֆինանսական պարտավորություններ</i>		
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	28,325	26,503
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	28,325	26,503

18 Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Ֆինանսական գործիքների հետ կապված՝ Հիմնադրամը ենթարկվում է գանազան ռիսկերի: Այս ռիսկերն են շուկայական ռիսկը, պարտքային ռիսկը և իրացվելիության ռիսկը:

Առավել էական ֆինանսական ռիսկերը, որոնց Հիմնադրամը կարող է ենթարկվել, նկարագրված են ստորև

Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

ա) Շուկայական ռիսկ

Ֆինանսական գործիքների օգտագործման ընթացքում Հիմնադրամը ենթարկվում է շուկայական ռիսկի, հատկապես՝ արտարժույթային ռիսկի, որը բխում է ինչպես գործառնական, այնպես էլ ներդրումային գործունեությունից:

Արտարժույթային ռիսկ

Հիմնադրամն իր ազատ միջոցների մի մասը պահում է ԱՄՆ դոլարով և Եվրոյով, և, հետևաբար, ենթարկվում է արտարժույթի փոխարժեքային տատանումների ազդեցությանը:

Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնք Հիմնադրամին ենթարկում են արտարժույթային ռիսկի, նկարագրված են ստորև: Արտացուցված գումարներն իրենցից ներկայացնում են հիմնական ղեկավար անձնակազմին տրամադրված տվյալները, որոնք արտահայտված են հայկական դրամով՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի ամսաթվի փոխարժեքով:

Հողված

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>		
Ժամկետային ավանդներ	209,845	-
Մնացորդներ բանկերում	33,789	5,696
	<u>243,634</u>	<u>5,696</u>

Հողված

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>		
Ժամկետային ավանդներ	257,283	
Մնացորդներ բանկերում	8,292	43
	<u>265,575</u>	<u>43</u>

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է Հիմնադրամի զգայունությունը՝ ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ դրամի 10% (2022թ.՝ 10%) աճին/նվազմանը: 10%-ը (2022թ.՝ 10%) դեկավարության կողմից գնահատված փոխարժեքի հավանական փոփոխությունն է: Զգայունության վերլուծությունը ներառում է միայն արտարժույթով արտահայտված դրամային հողվածների մնացորդները և ժամանակաշրջանի վերջում ճշգրտում է դրանց փոխարկումը՝ փոփոխելով փոխարժեքը 10%-ով (2022թ.՝ 10%):

Դրամի արժևորումը կամ արժեզրկումը ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի նկատմամբ 10%-ով (2022թ.՝ 10%) կունենա հետևյալ ազդեցությունը:

Հազար դրամ	ԱՄՆ դոլարի ազդեցություն		Եվրոյի ազդեցություն	
	2023թ.	2022թ.	2023թ.	2022թ.
Օգուտ կամ վնաս	<u>24,363</u>	<u>26,558</u>	<u>570</u>	<u>4.3</u>

Արտարժույթի փոխարժեքի տատանման ազդեցությունը տարվա ընթացքում փոփոխվում է՝ կախված արտերկրյա գործարքների ծավալից: Այդուհանդերձ, վերը ներկայացված վերլուծությունը կարելի է համարել Հիմնադրամի արտարժույթային ռիսկին ենթարկվածության արտացոլումը:

բ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Հիմնադրամը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել: Հիմնադրամի պարտքային ռիսկն առաջանում է ֆինանսական ակտիվներից՝ ներառյալ բանկերում պահվող դրամական միջոցները, ավանդները և տրամադրված փոխառությունները:

Պարտքային ռիսկը կառավարվում է անհատական հիմունքով՝ ելնելով Հիմնադրամի պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունից և ընթացակարգերից:

Բանկերում պահվող դրամական միջոցների մնացորդների և ավանդների մասով պարտքային ռիսկը կառավարվում է ավանդները տարբեր և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում պահելու միջոցով :

Հիմնադրամը շարունակաբար հսկում է հաճախորդների պարտքի հատկանիշները: Եթե հնարավոր է, օգտագործվում են նաև հաճախորդների վերաբերյալ արտաքին վարկանիշներ և/կամ հաշվետվություններ: Հիմնադրամի քաղաքականությունն է համագործակցել միայն վճարունակ գործընկերների հետ:

Տրամադրված փոխառություններ

Այս ռիսկի ազդեցությունն առաջանում է կազմակերպություններին տրամադրված փոխառություններից, որոնք ապահովված չեն:

2023 և 2022թթ. ընթացքում տրամադրված փոխառությունները գյուղացիական կոոպերատիվներին՝ սկսնակ և գործող ձեռներեցներին վարկավորելու նպատակով «ԲԱԴ Ագրո Կրեդիտ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ին, Ագրոլիզինգ՝ ԼՎԿ ՍՊԸ-ին տրված ֆինանսական միջոցներն են: Ղեկավարության համոզմամբ տրամադրված փոխառությունները ամբողջովին ենթակա են փոխհատուցման: Տրամադրված փոխառությունների վերադարձելիության ռիսկը կրում է վարկային կազմակերպությունը:

Փոխառությունների մասով 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հիմնադրամը ստեղծել է պահուստ՝ 55,940 հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 51,550 հազար դրամ):

զ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը այն ռիսկն է, որ Հիմնադրամը ի վիճակի չի լինի մարել իր պարտավորվածությունները:

Հիմնադրամը վարում է իրացվելիության կառավարման քաղաքականություն՝ դրամարկղում և բանկային հաշիվներում պահելով բավարար միջոցներ, ինչպես նաև պահելով բարձր իրացվելիություն ունեցող ակտիվներ՝ գործառնական պարտավորությունները ժամանակին մարելու նպատակով:

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված է Հիմնադրամի ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների գծով պայմանագրային մնացյալ մարման ժամկետները: Աղյուսակը պատրաստված է ֆինանսական պարտավորությունների չզեղչված դրամական միջոցների հոսքերի հիման վրա՝ հաշվի առնելով ամենավաղ ամսաթիվը, երբ Հիմնադրամը ստիպված կլինեք մարել այդ պարտավորությունները: Աղյուսակը ներառում է տոկոսների և մայր գումարի գծով դրամական միջոցների հոսքերը:

2023թ.	Անտոկոս	Ընդամենը
Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք (%)		
Մինչև 6 ամիս	5,707	5,707
1-5 տարի	22,618	22,618
	<u>28,325</u>	<u>28,325</u>
2022թ.	Անտոկոս	Ընդամենը
Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք (%)		
Մինչև 6 ամիս	4,011	4,011
1-5 տարի	22,492	22,492
	<u>26,503</u>	<u>26,503</u>

19 Պայմանականություններ

19.1 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Հիմնադրամը չունի ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման համար, չունի նաև Հիմնադրամի գույքի կամ գործառնությունների հետ կապված պատահարների հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին հասցված վնասի գծով երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությունների ապահովագրություն: Քանի դեռ Հիմնադրամը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Հիմնադրամի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

19.2 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսդրությունը հաճախակի ենթարկվում է փոփոխությունների, ինչը որոշ դեպքերում մեկնաբանությունների կարիք է առաջացնում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

20 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության նպատակով՝ դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են դրամական միջոցները դրամարկղում ու բանկերում և մինչև 3 ամիս մարման ժամկետ ունեցող կարճաժամկետ ներդրումները՝ նվազեցված բանկային օվերդրաֆտի մնացորդով: Ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում ներկայացված դրամարկղում և բանկերում մնացորդները կարող են համադրվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության հոդվածների հետ հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	82,544	49,311
Կարճաժամկետ ներդրումներ	69,624	103,790
	<u>152,168</u>	<u>153,101</u>

20.1 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Հիմնադրամի կապակցված կողմերը ներառում են իր հիմնադրին և հիմնական ղեկավար անձնակազմը, ինչպես նկարագրված է ստորև:

2023թ. ընթացքում Հիմնադրամը ստացել է իր հիմնադրից 420,607 հազար դրամ (2022թ.՝ 286,446 հազար դրամ):

20.2 Գործարքներ ղեկավարության և նրանց անմիջական ազգականների հետ

Հիմնական ղեկավար անձնակազմը ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը, որը ներառված է «Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին» հոդվածում.

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	22,707	23,315
	<u>22,707</u>	<u>23,315</u>